

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Младите хора в процеса на устойчивото енергийно планиране (EYES)

02.2. Обучителни семинари

Работен Пакет 2. Ангажиране на целевите групи

Дейност 2.4. Обучителни семинари за Младежките Екипи

Февруари 2020

Номер	02.2
Заглавие	Оценка на обучителните семинари
Вид	Обучителен материал
Описание	Материалите, използвани по време на местните и международните семинари ще бъдат събрани и включени в този документ с цел да бъдат използвани и от други общини. Той включва също и резултатите от семинарите и приложените методологии за изпълнението им.
Срок	Месец 14 и обновяване през месец 24 като се включат резултатите от международните работни срещи през месеци 18 и 23.
Език	Английски и езици на страните-партньори
Публикуване	Онлайн

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Съдържание

1. За проекта	4
2. Методология на работните семинари	6
3. Изводи	11
4. Работни срещи, проведени във Варна	12

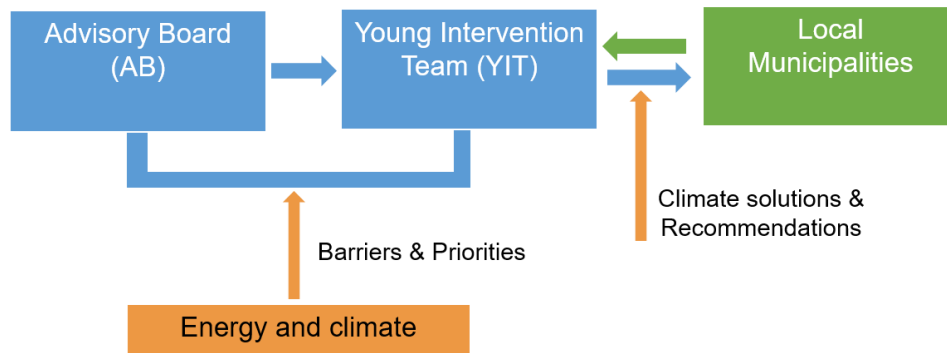
1. За проекта

Проект EYES има за цел да приложи и оцени иновативен метод за привличане на младите хора в процеса на местното планиране на енергията и климата. Има две основни идеи свързани с проекта.

От една страна, изменението на климата е глобално предизвикателство, което засяга основно младото поколение. Чрез изпълнението на стратегически планови документи, местните власти са основните лидери, които се заемат с неговото изпълнение. Освен това, координацията и интеграцията в процеса на стратегическо планиране са важни фактори за ефективността и ефикасността на действията на всяка местна власт. От друга страна, гласът на младите хора не се чува при планиране на енергията и климата и затова в известна степен те остават изолирани. Освен това, уязвимите общности са засегнати най-много от въздействията и изменението на климата и често срещат големи трудности при представяне на своите възгледи. Младите хора от уязвими общности са трудно достъпни и не мотивирани за действия тази посока. Това се отразява в т.нар. „енергийна бедност“, което се превръща в основен социален проблем в страните от ЕС¹. За да отговори адекватно на гореспоменатите проблеми, проект EYES цели да приложи и оцени иновативен метод за активиране участието на младите хора в процеса на местно планиране на енергията и климата в шест пилотни града от консорциума: Гранолейс, Испания; Sønderborg, Дания; Неапол, Италия; Лион, Франция; Цешин, Полша и Варна, България. Чрез подкрепата на Консултативен Съвет от заинтересовани лица се създава мрежа от Младежки Екипи във всеки пилотен град, която да работи с другите партньори за дефиниране на ключови бариери и недостатъци в енергията и климата, за определяне на приоритетите на младежта, намиране на решения и изготвяне на препоръки за местни политики относно ефективното планиране на енергията и климата. Активното участие ще допринесе за повишаване на капацитета и уменията на младите хора и постигане на кохезия, и същевременно ще окаже влияние върху инструментите за местно планиране.

---

¹ Cristina, B., Oriol, G., Joana, M., Aniol, E., Marta, G., Sergio, M. and Radostina, S. (2017). *Atlas of Energy Poverty Initiatives in Europe*. [online] State-by-State Review. Available at: <https://www.ecoserveis.net/wp-content/uploads/2019/02/Atlas-of-energy-poverty-initiatives-in-Europe.pdf> [Accessed 18 Dec. 2019].

Фиг. 1: Концепция на проект EYES , при която Младежният екип работи с подкрепата на Консултативния съвет и местните власти, за да предложи на общините решения и препоръки свързани с климата и набляга върху бариерите и приоритетите пред младите хора в процеса на местно климатично и енергийно планиране.

За да предостави знания и обучения на младежките екипи, в рамките на работен пакет 2 всеки пилотен град проведе специализирани семинари свързани с политиката в областта на климата. Настоящият доклад представя използваната методология и проведените семинари в пилотите градове. За целта част 2 обобщава целите и основните стратегии, приложени в страните. Част 3 събира и обобщава информацията. Счита се за полезно да бъдат предложени идеи на други организации, желаещи да предоставят знания на млади хора, интересувачи се от местното климатично и енергийно планиране.

2. Методология на работните семинари

В периода октомври 2019 г. - януари 2020 г. бяха организирани работни семинари в шестте пилотни градове - Гранолес (Испания), Сондерборг (Дания), Лион (Франция), Неапол (Италия), Варна (България) и Цешин (Полша) с участието на създадените младежки екипи и помощта на консултативните съвети. Бяха организирани общо 17 семинари. Всеки град реши индивидуално колко работни срещи да организира, като изискването бе да се проведат поне 2 с фокус върху политически и климатични теми. Бяха обсъждани и допълнителни въпроси свързани с темите на проекта, които допринесоха за повишаване на ангажираността и уменията на младите хора.

Целта на семинарите бе предоставяне на базови знания за младите хора, така че да развият критично мислене по темата и да могат да разработят препоръки към своите общини. Тази част съдържа два раздела, като първият представя темите и основните цели на работните семинари, а вторият обобщава резултатите.

2.1 Темите и основни цели на семинарите

Гранолес: 5 срещи

- **Съвместно създаване (Co-creation) на стратегия на младите хора:** семинар за съвместно разработване на стратегия за ангажиране на младите хора в младежкия екип.
- **Климатични промени - от глобално към местно планиране:** предоставяне на знания относно сценарии за разработване на климатични политики.
- **Нулеви отпадъци и устойчив начин на живот:** чрез инфлуенсър в Инстаграм да се обясни какво могат да направят самостоятелно, за да повлияят на климатичните промени и да живеят по- устойчив живот.
- **Политическо влияние и култура в подкрепа на климатичните дейности:** трима лектори представиха какво би могло да се направи, за да се повлияе на вземащите решения.
- **Видео представяне на практики с участието на младите хора:** в рамките на две обучителни сесии, испанският партньор Ecoserveis представи видео техники

за участие на младите хора, така че присъстващите да могат да дефинират и говорят за предизвикателствата на климата и да дадат препоръки на вземащите решения.

Сондерборг: 2 срещи

- **Процес на местно енергийно и климатично планиране:** работен семинар с кратки презентации и последващо съвместно разработване на идеи в малки групи. Участници бяха членове на младежкия екип и консултативния съвет.
- **Устойчива енергия, транспорт и младежко участие в зеления дневен ред на местната власт:** съвместно организиран семинар от НПО-та “Nyt Europa”, the NGO “FN-forbundet” и датския младежки екип “Sønderborg Ungeklimateraad”. Срещата бе фокусирана върху три основни теми: устойчива енергия, транспорт и младежкото участие в зеления дневен ред.

Лион: 4 срещи

- **Разработване на видео и използване на Инстаграм:** отделът по комуникация на френския партньор ALEC Лион организира работен семинар за разработване на видео и използване на Инстаграм от младите хора, участващи в проекта.
- **Енергийни въпроси – в община Vaulx en Velin:** обучение по енергийни въпроси с цел да насърчи социалното сближаване в групата; да повиши осведомеността по енергийните въпроси и да подчертае приоритети и предприемане на действия.
- **Енергийни въпроси – в община Oullins:** подобно на семинара в Vaulx en Velin, основните цели на тази среща бе да насърчи социалната кохезия в групата, да повиши информираността по енергийни въпроси и да генерира идеи и дейности, които могат да се изпълнят от младите хора.
- **Климатични въпроси:** Семинар, който да насърчи социалното сближаване на младежкия екип в Oullins; да повиши информираността по климатичните въпроси чрез използване на танцови умения (хип хоп) и да генерира идеи и приоритети за дейности и мобилизиране на младите хора.

Неапол: 3 срещи

- **Климатични въпроси:** Срещата събра членове на младежкия екип и младите хора, които се интересуват от проблемите на климатичните промени. Младежният екип и консултативният съвет разказаха за основната идея и мисия на проекта, а цялата група дискутира различните гледни точки свързани с климата.
- **Еко-устойчив туризъм и мобилност, управление на води и отпадъци, енергийна ефективност в сгради:** семинарът бе насочен към определяне на важните и интересни за младите хора теми свързани с климата и енергията. На база тези дискусии ще бъдат организирани бъдещите дейности в Неапол.
- **Качество на въздуха, замърсяване от предприятията:** Младежният екип дискутира идеите на документа, нар. „Кислородът като всеобща полза“. Младешите споделиха вижданията си относно реалната ефективност на този план и каква би могла да бъде положителната отправна точка за града, насочвайки вниманието си върху засяването на дървета и превръщането на пристанищата в градовете около метрополитена в такива с нулеви емисии CO₂.

Варна: 2 срещи

- **Личностно развитие, начини на поведение, предприемачество:** по време на този семинар младите хора бяха обучени как да бъдат по-подготвени и мотивирани да действат в различни ситуации въз основа на своите личностни характеристики и отношение към въпросите свързани с климата. Те бяха запознати с различни предприемачески инициативи и идеи как да реализират дейности в публичното пространство и в полза на обществото.
- **Комуникация, процес на местно планиране:** Целта на този семинар бе да информира младите хора за местните нормативни документи, свързани с опазване на околната среда, енергийната ефективност, местното развитие, както с процеса на тяхното разработване и одобряване.

Цешин: 2 срещи

- **Климатични промени, въглеродни емисии, личностно възприемане на проблемите свързани с климата:** младите хора бяха запознати в детайли с

климатичните промени, тяхното влияние и въздействие с фокус върху възможностите за предприемане на действия на местно ниво. Те научиха повече за въглеродните емисии, вкл. на тези отделяни от храната, които следва да се взимат под внимание, когато се дискутират климатични въпроси. Важна част от обучението (и подготовката на бъдещи дейности, вкл. проучвания и кампании в инстаграм) бе създаване на профили на „типичните“ млади граждани и Цешин – какво правят, какво знаят за климата и откъде да намерят информация.

- **Поведение на хората, навици и възможности за тяхната промяна, правила за организиране на образователни курсове и кампании:** по време на срещата младите хора бяха запознати с факторите, влияещи на човешкото поведение и възможностите за промяна с цел подобряване на климата и на града. При подготовката на бъдещите дейности, те научиха повече за правилата за провеждане на успешно проучване, водене на спорове и организиране на образователни кампании. Също така, работиха върху профилите на младите граждани на Цешин, обсъждайки какви въпроси да им бъдат зададени, така че да могат да научат повече за страховете, очакванията и начините за достигане до тях.

2.2 Основни теми и научени уроци от семинарите

Общата цел на семинарите бе младите хора да получат конкретни нови знания по въпросите на климата и енергията, комуникацията и личностното поведение, създаването на платформи за диалог и дискусии в рамките на младежките групи.

Работните семинари включиха теми от дневния ред на общините, както и практически сесии, по време на които младежите работиха индивидуално или в малки групи, така че да развият критично мислене и подготовка на въпроси, на които да се търсят отговори.

Всички срещи предложиха среда за дискусии и съвместно създаване на идеи как младите хора да действат в различни ситуации, как да реагират и да се включват в обществените въпроси и как техния глас да бъде чул. Допълнителните практически сесии като напр. правене на видео или използване на Instagram придадоха добавена стойност към повишаването на техните умения.

Всички участващи бяха на възраст между 16 и 29 години, която бе предварително определена от проекта. Броят на участниците във всеки семинар варираше между 3 и 25 човека. Срещите бяха отворени за всички млади хора от местната общност, което позволи и на доброволци да вземат участие и така бяха събрани повече членове.

Научените уроци от срещите са:

- Ключът към един успешен семинар е допитването до младите хора какво ги мотивира да участват. Предварителният дневен ред може да бъде променен, така че да отговори на мотивацията им и да повиши участието и интереса им.
- Добре би било сесиите да се записват, така че младите хора, които не са присъствали, да имат достъп до информацията.
- Участието на всички млади членове е трудно, тъй като това се случва извън училището или университета. Затова от ключово значение е поставяне на интересни и забавни теми, които да привлекат по-голям брой участници.
- Необходимо е наличието на млад лидер, който комуникира и привлича другите членове на младежкия екип, както показаха семинарите в Дания и Италия.
- Понякога качеството е по-важно от количеството: участието на по-малко хора позволява тяхното по-активно включване в дискусиите. Това особено се отнася за групата на трудно-достъпните и уязвимите млади хора. Понякога търсим по-голям брой, върху който да въздействаме, но това въздействие е по-слабо, отколкото ако имаме по-малък брой хора, които да отговарят на поставените въпроси. Това се видя от семинарите в Испания и Франция.
- Използването на различни методи като групови игри или допълнителни занимания работи успешно в Испания и Франция. Предлагане на лека закуска също може да бъде мотив за участие на заинтересованите.
- Успешен модел е включването на членове на младежкия екип като лектори на семинара. Това бе показано в Италия, където младите хора привлякоха свои връстници и последователи.
- Придобитите познания от младежите ще позволи тяхната по-лесна адаптация към пазара на труда. Това е особено важно при трудно достъпните групи.
- В Италия стана ясно, че социално-икономическият профил на младежкия екип не е определящ фактор за проява на интерес към климатичните въпроси, но е важен при дискутирането на други като: начин на живот и създадени навици и

обръщане на специално внимание към малките неща за онези с най-лош икономически профил.

- Момичетата бяха по-заинтересовани към участие от момчета.
- Важен мотивиращ фактор е предлагането на активни занимания по време на семинарите, които се различават от редовните класни дейности.

Следващият раздел представя резултатите от проведените семинари. За всеки семинар е представено резюме с конкретна информация за участието на младите хора, която да даде допълнителни стимули за други общности и групи в търсенето на механизми и методи за организиране и събиране на идеи за участието на младежите в обществени дискусии.

3. Изводи

Работните семинари доказаха, че са полезни и необходими, за да:

- Уеднаквят знанията между различните участници, които могат да имат различна осведоменост по темата, като им помагат да събират информация от другите младежи, да представят своите виждания при анализа и разработването на препоръки към общината.
- Допълване на пропуските, открити при някои от участниците. Открихме, че комбинирането на теми като изпълнение на индивидуални с групови дейности с обществен характер, предоставиха добра среда за развитие на критично мислене по темата. Също така, намали затрудненията при използването на научните данни, като младите хора се научиха как да действат индивидуално и на общностно ниво. В този смисъл комбинацията на отделни с групови дейности насърчи принадлежността към общността и може да повлияе върху ценностната система на младежите като ги ангажира към по-активно гражданство. В същото време, изпълнението на глобални/местни и единични/общностни дейности е съществено условие за разбиране на предизвикателствата на климатичните промени от позитивна и конструктивна гледна точка.

На последно място, семинарите включващи активни дейности (напр. провеждане на викторини), участие на инфлуенсъри (чрез социалните медии) и други методи близки до ежедневните интереси на младите хора (учител по хип-хоп при семинара във Франция), доказаха, че са добра стратегия за тяхното ангажиране. Също така, представянето на младежите като аниматори/фасилитатори по теми, по които се чувстват сигурни, може да бъде подходяща стратегия за:

- Последващото им ангажиране в процеса, тъй като играят ключова роля в групата/общността и споделят своите знания.
- Насърчаване на лидерството и комуникационните умения и в същото време повишаване на уменията за самооценка.
- Насърчаване на единството в групата и мотивирането им за участие в дискусиата с външните участници.

4. Работни срещи, проведени във Варна

Резюме

АБЧО организира 2 работни семинара за младежкия екип във Варна, първият от които бе насочен към личностното развитие, поведенчески стилове и предприемачеството, а вторият бе свързан с комуникация и процесите на местно планиране. Младите хора получиха знания как да бъдат по-подготвени и мотивирани да действат в различни ситуации, в зависимост от личните им качества и възприятия. Те научиха повече за начините за общуване и възможностите за прояви като активни граждани в процеса на местно планиране. Общо над 55 участници бяха част от обучителния процес.

Тема: Личностно развитие, поведенчески стилове, предприемачество

Дата: 28.11.2019г.

Методология

Първата работна среща по EYES бе организирана на 28 ноември 2019г. в актовата зала на МГ „Д-р Петър Берон“, гр. Варна. Участници бяха повече от 30 млади хора на възраст между 17 и 29 години, учители и преподаватели от Варна и други градове от страната, и представители на консултативния съвет. Голяма част от учащите са млади незаети лица с ниска квалификация, и затова попадат в основната целева група на проекта.

Срещата бе организирана в рамките на инициативата „Иновации в действие“, организирана от училищното настоятелство и бе насочена към „Личностно развитие, стилове на поведение в работна среда“. Експерти по комуникация и маркетинг представиха иновативни подходи и споделиха практики по предприемачество в контекста на ролята на младите хора в процеса на изпълнение на местните политики.

Практическият подход към участниците бе свързан с това, че те трябваше да отговорят на въпроси въз основа на личното им поведение и отношение към предприемачеството. Тя попълниха въпросник за определяне на личностните им качества, приоритети и мотивация за работа в екип, предложения и идеи за бъдещото развитие на общината. С подкрепата на членове на консултативния съвет, младежите бяха запознати с местната политика и изпълнението на местни планови документи.

Педагогически цели:

Най-добрият начин младите хора да бъдат провокирани да мислят е запознаването им с принципите на лична мотивация и отношение към даден проблем или въпрос. Ето защо, екипът на проекта започна с привличане на вниманието им върху въпроси касаещи

глобални проблеми – климатичните промени, опазване на околната среда, енергийна ефективност и енергийни спестявания.

Екипът прецени, че отначало трябва да се наблегне на личната мотивация, вместо представянето на стандартни лекции. Това бе базирано на предварителни проучвания направени по време на срещи с част от младите хора съответно през май 2019г. и октомври 2019г. Стана ясно, че мнозинството от тях са наясно как могат да повлияят върху разработването и изпълнението на местните документи и преди всичко как да реагират при дискутирането на обществени въпроси.

Профил на участниците:

Голяма част от младежите са ученици в горен курс и/или студенти, и съответно все още са ниско квалифицирани и неподготвени за участие в обществени дискусии, поради факта, че са по-концентрирани върху ежедневните си училищни занимания и рядко желаят да излязат от рамката на личното си поведение.

Умения, които ще бъдат придобити чрез тези дейности

По време на срещата младите хора придобиха знания и подготовка да реагират в различни ситуации в зависимост от своите умения и възприятия. Бяха им представени местни практики и идеи за предприемачество и различни инициативи и начинания.

Постигнати резултати

Членовете на младежкия екип придобиха специфични умения как да възприемат и представят информация, идеи и мнения при обсъждането на обществени въпроси. Участниците споделиха за ценно и полезно наученото да бъде приложено и в други региони на страната, тъй като учениците от горен курс на обучение не разполагат с подобна информация и имат нужда от сходни обучения по темата. Резултатите от семинара ще спомогнат за изпълнението на бъдещи дейности по проекта свързани с проучване сред младите хора за: (1) интересите им по въпросите за адаптирането и намаляването на климатичните промени; (2) какво биха препоръчали на вземащите решения.

Презентации и снимки

- <https://www.projecteyes.bg/2019/11/29/eyes-%d1%81%d1%8a%d0%b1%d1%80%d0%b0-%d0%bc%d0%bb%d0%b0%d0%b4%d0%b8-%d1%85%d0%be%d1%80%d0%b0-%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%b0%d0%b2%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bb%d0%b8-%d0%b2-%d0%b0%d0%ba/>
- <https://www.facebook.com/Project-EYES-Bulgaria>

Тема: Комуникация, процес на местно планиране

Дата: 18.12.2019г.

Методология

Втората работна среща бе организирана на 18 декември 2019г. със съдействието на МГ „Д-р Петър Берон“ във Варна. Участваха 23 ученици, млади хора и членове на консултативния съвет.

Целта на семинара бе предоставяне на знания относно личностното развитие и самооценка на младите хора и повишаване на техните умения за общуване. Експерти по комуникация споделиха успешни управленски практики в процесите на дискусия, намирането на решения по специфични проблеми. Бе представен и процесът на местно планиране в областта на околната среда, енергийната ефективност и устойчивото развитие.

Практическият подход на срещата бе организиран така, че първата част бе насочена към представяне на тематични презентации и успешни модели, а по време на втората

част бе индивидуална работа, при която младежите трябваше да определят своите персонални умения и мотивация за взаимодействие с други лица по обществено значими въпроси. Те трябваше да попълнят анкета свързана с тяхната индивидуалност и самооценка на собствените им приоритети и мотивация за работа в работна среда, работа в групи и да предложат идеи за местното градско развитие.

Педагогически цели:

Целта предоставяне на специфични и иновативни знания и умения на участниците, така че да намерят своето място в общността. Чрез представянето на конкретни практики бе им дадена възможност да предложат идеи и начини за решаване на проблеми, така че да бъдат чути и разбрани.

В допълнение на това, когато се говори за персонална ангажираност в глобални теми, намиращи своето отражение в ежедневието на хората, младите хора са по-уверени и самодисциплинирани в действията и желанията си.

Профил на участниците:

Голяма част от младежите са ученици в горен курс, и съответно все още са ниско квалифицирани и неподготвени за участие в обществени дискусии, тъй като са концентрирани върху ежедневните училищни занимания и рядко желаят да излязат от рамката на своето поведение.

В работния семинар участваха млади хора на възраст 16-17 години, които желаят да научат повече за персоналната мотивация и участие в обществения и социалния живот.

Умения, които ще бъдат придобити чрез тази дейности

Целта на срещата бе да представи на младежите местни планови документи свързани с околната среда, енергийната ефективност, местно развитие, както и процесът на тяхното разработване и одобрение. Участниците бяха запознати с прилагането на инструменти и принципи за ефективна комуникация в публични дебати и др. Те научиха повече за личностната мотивация и уменията, които всеки трябва да придобие, така че да бъде по-активен и съпричастен към обществения живот. Това е особено важно по отношение на енергийното планиране, тъй като според енергийните цели 2030 и Пакета за чиста енергия трябва да бъде разработен по-ефективен план за използване на възобновяемата енергия.

Постигнати резултати

В резултат на дискусиите и видно от видео материалите, участниците оцениха високо получената информация и разработки по темата. Получиха полезни и ценни знания и техники за активно участие в групови дискусии и споделяне на мнения по обществено значими въпроси.

Младите хора са заинтересовани също и от провеждане на срещи с общински служители и съветници, които са пряко ангажирани в разработването на общинските

планове, за да могат да предложат конкретни дейности и мерки за изпълнение и постигане на видими резултати.

Презентации и снимки

- <http://www.ubbsla.org/eyes-2nd-meeting/>
- <https://www.facebook.com/Project-EYES-Bulgaria>
- <https://www.projecteyes.bg/2020/01/13/eyes-2nd-meeting-varna/>

